

Aan

Minister LZS

Deadline: 15 december
2023

TER BESLISSING

SG

Dir. Macro-Eco. Vraagst. en
Arbeidsmarkt
afdeling Arbeidsmarkt

Opgesteld door

nota

Arbeidsmarktprognose Zorg en Welzijn 2023

Datum

5 december 2023

Kenmerk

3732026-1057646-MEVA

Zaaknummer

1057646

Bijlage(n)

1

1. Aanleiding

ABF Research heeft in het kader van het onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn (AZW) een nieuwe arbeidsmarktprognose voor zorg en welzijn opgeleverd. VWS is financier en opdrachtgever van het prognosemodel.

2. Geadviseerd besluit

U wordt verzocht de bijgevoegde kamerbrief te ondertekenen ter verzending. Wanneer de brief naar de TK wordt verzonden, zullen tegelijkertijd door ABF Research de prognoseresultaten openbaar worden gemaakt via een publiek dashboard en een online tool (beide te bereiken via www.prognosemodelzw.nl)

3. Kernpunten

De arbeidsmarktprognose zorg en welzijn 2023 laat het volgende zien:

- Het verwachte personeelstekort blijft de komende jaren onverminderd groot en zal naar verwachting vooral na 2025 verder toenemen.
- In het Referentiescenario wordt een tekort geraamd in 2032 van bijna 173 duizend werknemers. Dat is hoger dan de uitkomst van de prognose van vorig jaar, toen een tekort van 155 duizend werknemers werd verwacht. Het tekort valt vooral hoger uit doordat er naar aanleiding van de realisatiecijfers uit 2022 een lagere instroom vanuit het onderwijs en een hogere uitstroom van personeel uit de zorg wordt verondersteld.
- In het Referentiescenario wordt voor 2033 een tekort geraamd van circa 195 duizend werknemers.
- In het scenario Nieuw Beleid - waarin de effecten van een aantal recent genomen of te nemen maatregelen uit onder meer het Integraal Zorgakkoord (IZA), het programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO) en het Regeerakkoord zijn meegenomen - komt het tekort in 2033 lager uit dan in het Referentiescenario, namelijk op bijna 190 duizend werknemers.
- De grootste tekorten zijn te verwachten in de VVT, maar in bijna alle branches nemen op de langere termijn de tekorten toe.
- Wat betreft beroepsgroepen zijn de verwachte tekorten in absolute aantallen het grootst bij helpenden mbo 2, verzorgenden mbo 3 en verpleegkundigen (mbo-, hbo- en gespecialiseerd).
- Rekening houdend met de grootte van de beroepsgroepen, is het verwachte tekort ook relatief groot voor onder meer de beroepsgroepen

specialist ouderengeneeskunde, arts verstandelijk gehandicapten, GGZ-beroepen geraamd door Capaciteitsorgaan¹, huisartsen en sociaal geneeskundigen.

Datum

5 december 2023

Kenmerk

3732026-1057646-MEVA

4. Toelichting

De prognoseresultaten geven partijen (o.a. sociale partners en partijen in de regio) belangrijke sturingsinformatie voor hun arbeidsmarktbeleid en strategische personeelsplanning. Naast de landelijke gegevens zijn er ook resultaten beschikbaar per branche en per regio (zowel regioplusregio als zorgkantorregio).

ABF Research heeft voor 2023 twee scenario doorgerekend:

1. Het gaat ten eerste om het Referentiescenario waarin alleen rekening is gehouden met demografische ontwikkelingen plus trends die zichtbaar zijn in de realisatiecijfers (o.a. als gevolg van al eerder ingezet beleid).
2. ABF Research heeft daarnaast ook een scenario doorgerekend waarin boven op het Referentiescenario ook verwachte effecten van voorgenomen of recent ingezet beleid worden meegenomen, het zogenaamde scenario Nieuw Beleid. ABF Research heeft daarin slechts een beperkt deel van de relevante maatregelen uit recent of voorgenomen beleid en akkoorden kunnen meenemen, onder meer doordat van veel beleid de precieze effecten niet kunnen worden becijferd/onderbouwd. De bedoeling is om volgend jaar wel meer beleidseffecten mee te nemen in een 'what if'-scenario, waarin minder strenge eisen kunnen worden gehanteerd m.b.t. de onderbouwing van effecten. Dan zouden maatregelen uit onder meer het programma TAZ wel meegenomen kunnen worden.

a. Draagvlak politiek

Conform de motie van het lid Bergkamp c.s. uit 2018 laten we jaarlijks een prognose maken van het verwachte tekort in de verschillende branches van zorg en welzijn.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

De arbeidsmarktprognose is opgesteld in het kader van het gezamenlijke onderzoeksprogramma AZW van VWS en sociale partners binnen de zorg. De uitkomsten van de arbeidsmarktprognose zijn akkoord bevonden door de begeleidingscommissie van het prognosemodel waarin experts zitting hebben (op persoonlijke titel) vanuit verschillende partijen betrokken bij AZW (sociale partners en regionale werkgeversorganisaties). Daarnaast zijn de verwachte trends in het zorggebruik binnen de verschillende branches door ABF Research afgestemd met experts uit deze branches (vaak de brancheorganisatie).

c. Financiële en personele gevolgen

N.v.t.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

N.v.t.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Zie maatschappelijk draagvlak. Daarnaast zijn de prognoseresultaten - voor wat betreft de beroepen waar het Capaciteitsorgaan een raming voor maakt in het

¹ GZ-psycholoog, klinisch neuropsycholoog, klinisch psycholoog, verslavingsarts en psychotherapeut

kader van het aantal benodigde opleidingsplekken - afgestemd met het Capaciteitsorgaan.

Datum
5 december 2023

Kenmerk
3732026-1057646-MEVA

f. Gevolgen administratieve lasten
N.v.t.

g. Toezeggingen
N.v.t.

h. Fraudetoets
N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. Motivering
Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

